KURJER WARSZAWSKI.

D. 19. Listopada. — Rok 1848. Niedziela. № 309. Jutro, ŚŚ. Symplicjusza B. i Felixa Wyz:. Im:JJ.CC.WW. W.X. Michałów Mik: i Paw:

Bank Polski. Podaje do wiadomości, iż w d. 10/22 b. m. o godz: 10ej zrana, uskutecznione zostanie w obec Komisji umorzenia długu krajowego i Urzędników przez Radę Administracyjną Królestwa do tego Delegowanych, spalenie na placu przy sali Giełdowej biletów zużytych, i z obiegu wycofanych, niemniej papierów różnych pożyczkowych spłaconych na summę ogólną rsr. 4,961,277 k. 2½.— Prezes, Radca Taj: J. *Tymowski*. Naczel: Kanc: *Łubkowski*.

Dnia 17go b. m. przed godziną 11tą w nocy, opatrzona na drogę wieczności ŚŚ. SAKRAMENTAMI, zeszła z tego świata w 84 roku życia, ś. p. Helena z Hrabiów Dzieduszyckich Hrabina *Sierakowska*, Wdowa po b. Senatorze Kasztelanie Hr. Kajetanie *Sierakowskim*, przed 7mio laty zmarłym w Warszawie. Zwłoki Jej przewiezione być mają z Warszawy do Parafji Lubowidzkiej (w Pcie Mławskim), i tam w grobie Kaplicy na smętarzu grzebalnym nowo-wymurowanej, według życzenia w BOGU zgasłej, pogrzebane. O dniu i godzinie exportacji ciała z Warszawy, z domu pod Nr 730 przy ulicy Leszno, dla wiadomości Krewnych i Przyjaciół doniesiemy.

Stroskana Matka i Siostry z Familją, po zmarłym wczoraj Felixie *Markowskim*, zapraszają łaskawych Przyjaciół i Znajomych, na pochowanie zwłok tegoż z Kaplicy Kościoła Powązkowskiego, jutro o godzinie 4tej po południu.

Jutro, jako w rocznicę zgonu, o godz: 10tej z rana, w Kościele XX. Kapucynów, odbędzie się żałobne Nabożeństwo, za pokój duszy ś. p. Barbary z Sangarskich *Komorowskiej*; na które pozostała Rodzina, Przyjaciół i Znajomych, uprzejmie zaprasza.

JW. Hrabina *Rüdiger*, Małżonka JW. Jenerała-Adjutanta Hr. *Rüdigera*, po kilko-miesięcznej nieobecności, wróciła z Mittawy.

Dnia 17 b. m. między godz: 7 i 8 wieczorem, pokazała się *Zorza północna* w świetnych barwach. Około godz: 7 wieczorem, jasność biała, w postaci odcinka koła, znaczną część nieba północnego przy poziomie zajmowała, a w stronie północno-wschodniej była tak wyraźna, iż zdawało się jakoby wschód słońca wkrótce miał nastąpić. O godz: w pół do 8, zaczęły się z krańców wspomnionego jasnego odcinka wązkie wstęgi różowe do góry wznosić. O godz: 7 m: 37, całe Niebo północne pokryte było szeregiem wstęg świetnych różowych. O godz: 7 m: 41 smugi w najżywszych i najpiękniejszych barwach, wznosiły się do 45 stopni wysoko nad poziom, a po ich zniknieniu część Nieba pierwej przez nie zajmowana, przybierała piękną barwę purpurową do łuny od ognia podobną. Jasność biała przy poziomie, i gra kolorów z wolna posuwały się od wschodu ku zachodowi; o godz: 8 lekkie tylko smugi wybiegały w stronie północno-zachodniej. Wśród tego zjawiska kilka gwiazd przelatujących przebiegło Niebo. O godz: w pół do 9 w:, zaczęło się chmurzyć; w nocy nastąpiła zmiana temperatury i odwilż. Podczas trwania zorzy wiatr mierny wiał od zachodu; barometr stał wysoko na 27 cali 7,38 lin: par:, i ciągle opadał; termometr pokazywał 4,2 stop: R. zimna.

W darze do zamierzonej Loterji fantowej na korzyść Instytutu moral: zaniedb: dzieci, złożono: broszę misternej roboty w kształcie kwiatu czarno-emaljowaną; futeralik elegancki do okularów; piękną robotę na kanwie z wyobrażeniem psa; trzy tomy romansu, *Matylda* (przez Eug: Sue); wazonik porcelanowy, i haft na kanwie w kształcie taśmy.

Bank Polski ogłosił drukiem Wykaz wylosowanych w d. 13 b. m. Certyfikatów A, na Obligacje cząstkowe z pożyczki 150 miljonowej. (Wykaz taki można przejrzeć w Drukarni Kurjera).

Wczoraj złożono w Red:Kurjera zł.50, od małej *Klementynki*, na intencję Wujaszka, i w dzień jego imienin, na sztachety przed Kościołem PP. *Wizytek*.

Wyszły na rok 1849 *Kalendarze*: biurowy ścienny, tualetowy i pugilaresowy. Kalendarze te, znane są z ozdobnego druku i gładkiej oprawy, sprzedają się we wszystkich księgarniach, składach papieru, oraz w Drukarni Banku Polskiego.

Polecając się łaskawym względom, niżej podpisany ma honor zawiadomić Szanownych Rodziców i Opiekunów, iż za upoważnieniem Rządu, utrzymuje Szkołę prywatną męzką przy ulicy Tamka pod Nr 2852.—Przełożony Szkoły, Xawery *Kopliński*.

W jednem z pism londyńskich z niewymownem zajęciem wyczytaliśmy wiersze Xcia *Alberta*, małżonka Królowej Angielskiej, w których widocznie przebija się zwrot ku fantastycznej poezji niemieckiej. Jest to ballada pod nazwą: »Cacko olbrzyma," której pierwszą zwrotkę staraliśmy się przełożyć, zatrzymując nie tylko myśl ale i sam spadek wiersza:

Na szczytach *Ingelsberga*, wpośród chmur i skał,
Niegdyś gniazdo olbrzymów, groźny zamek stał,
A teraz czas już nawet, ślad zwaliska starł.
Spytaj gdzie są olbrzymy?...ostatni dawno zmarł.—

Na ostatnich targach Warszawskich i Pragskich, płacono: za korzec 4ro-ćwierciowy żyta rs. 2 k. 22½, pszenicy rs. 4 k. 11, jęcz: rs. 1 k. 91½, owsa rs. 1 k. 27½, siana fura jednokonna od rs. 2 kop. 25 do rs. 3 k. 75, parokonna od rs. 4 k. 5 do rs. 5 kop. 85, słomy fura zwyczajna od rs. 1 k. 20 do rs. 1 k. 80, kartofli korzec kop. 96, okowity garniec kop. 88, szumówki garniec kop. 51. (G.P.)

W d. 4/16 b. m. w domu pod Nr 1655 przy ul: Mokotowskiej, w kuźni kowalskiej, wszczął się pożar, skutkiem którego zgorzał dach i sufit nad tąż kuźnią będący. Szkoda wynosić może około rs. 100. (G. P.)

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po Kom: *Chłopiec okrętowy*, JPanna *Ciemska*, JP. *Królikowski* 3-kroć, oraz JPan *Karasiński*. — W krótce w Teatrze Rozmaitości, daną będzie nowa Komedja tłumaczona wierszem z francuzkiego, *Trucizna*.

W d. 5 b. m. na górze w karczmie, znajdującej się we wsi *Zyrzyn* pow: Lubelskim, znaleziono nieżywe ciała: kobiety z nazwiska i pochodzenia niewiadomej, lat około 30 mającej, dniem pierwej do tej wsi przybyłej, jakoteż dwuletniego jej dziecka, z niewyśledzonej dotąd przyczyny zmarłych.— W d. 9 b. m. w lasach do dóbr *Lipy* w pow: Radomskim należących, znaleziono zwłoki 60-letniej *Cyganki*, której przyczyna zgonu dotąd wyśledzoną nie została.— W d. 10 b. m. we wsi *Ruda* pow: Krasnostaw:, parobek wiejski nad brzegiem rzeki Bug nieżywym znaleziony został.— W następujących miejscach w Królestwie były pożary, wskutku których spaliły się: We wsi *Brumin* pow: Warszaws:, folwark drewniany i chlewki, na rs. 100 ubezpieczone. — W m. *Wieluniu*, zabudowania mieszczańskie, mianowicie: stodoła i dwie szopy, na rs. 410 ubezpieczone. — We wsi *Budwieje* pow: Kalwaryjs:, olejarnia na rs. 300 ubezpieczona.— We wsi *Bodzanowie* pow: Włocławskim, zabudowania folwarczne na rs. 3080 ubezcpieczone. Strata pogorzelca w ruchomościach na rs. 8120 podaną została.— We wsi *Słowiki*, gminie Kidule, pow: Marjampols:, 3 domy włościańs:, 4 stodoły, 5 spichlerzy, 3 obory i jeden chlew, które to budowle w Dyrekcji na rs. 588 k. 75 były ubezpieczone.— We wsi *Cybulice* pow: Rawskim, dwie stodoły wraz z całą krescencją tegoroczną, i sprzętami gospodarskiemi. — We wsi *Byszawy* pow: Rawskim, dwie stodoły, szopa z młockarnią, spichlerz, obora, stajnia i wozownia; jakoteż dwa brogi zboża, wiele siana, słomy, sprzętów gospodarskich i zboża w snopie.— We wsi *Trzecianka* wielka w pow: Lipnowskim, zabudowania gospodarskie, mianowicie: stodoła o 3ch klepiskach, spichlerz, stajnie, wozownie, szopa, holendernia i chlewy, których wartość ubezpieczenia niewiadoma. Straty pogorzelca w ruchomościach na rs. 11,000 ocenione zostały. — Pomniejsze pogorzele były we wsiach: *Głuchów*, *Piaseczno*, *Brzezno*, *Pątnów*, *Kiedrzynie*, *Ławkach*, *Sarnach;* w mieście *Augustowie*, w osadzie fabrycznej *Smolany*, oraz w gminach: *Szumsk*, *Leśnictwo* i *Winiary*.

Z Petersburga. — W Ukazie Najwyższym, z własnoręcznym J. C. Mości podpisem, do Rządzącego Senatu, w dniu 5 Paźdz: r. b. wydanym, wyrażono:— W r. 1844 urządzony został w *Petersburgu*, za Naszem zezwoleniem, Zakład Zgromadzenia *Siostr Miłosierdzia*, na pamiątkę w BOGU spoczywającej Córki Naszej W. Xiężny Alexandry Mikołajewny. Pragnąc dać zakładowi temu, tak zgodnemu w dobroczynnych swych działaniach z duchem prawdziwej nauki Chrześciańskiej, i tak drogiemu dla rodzicielskiego serca Naszego z powodu połączonych z nim wspomnień, trwałe i na niezachwianych zasadach oparte, istnienie, Zatwierdziliśmy osobną dla niego, przez Radę Państwa roztrząśniętą Ustawę. Przesyłając Ustawę takową, wraz z należącemi do niej annexami, Rządzącemu Senatowi, Rozkazujemy wprowadzić ją w należyte wykonanie.

Przy Instytucie sierot płci żeńskiej w *Gaczynie* (pod Petersburgiem), urządzoną została pensja rządowa płci żeńskiej 2go rzędu. Ustawę tego naukowego zakładu N. PAN zatwierdzić raczył.

W ciągu 1go półrocza r. b. wydobyto z kopalni *Uralskich* tak rządowych jako i prywatnych: złota pud: 173, zoł: 43. dol: 84; (z tych pud: 102, funt: 32, zoł: 27, dol: 24 do prywatnych należących); a *platyny* pud: 1, funt: 20, zoł: 6, dol: 60.

Świat muzykalny *Petersburgski* poniósł nie mało strat z powodu cholery. W samym początku epidemji, zmarł Dyrektor muzyki wojskowej Opery włoskiej, Baron *Rall*, znany Artysta; za nim poszedł dnia 22 Sierpnia, Skrzypek Józef *Guise*, który zasłynął swym talentem w całej artystycznej Europie. Dnia 1 Wrześ: cholera porwała znanego Wiolonczelistę J. *Grossa*, który przez lat 10 zostawał w Orkiestrze teatralnej; w dniu zaś pogrzebu *Grossa*, umarł nagle weteran muzykalny *Mess*.

Jarmark w *Niższym Nowogrodzie* największy w całej Rossji, zgromadza rocznie towarów za 60,000,000 rs:.— W r. b. sprowadzono na ten jarmark z Persji i Armenji, jedwabiu, bawełny, ryżu, śliwek suszonych i migdałów za 711,500 rs.; materji jedwabnych, kołder i dywanów z Persji za 475,700 rs.; z miasta Kuby dostawiono materji jedwabnych za 62,000 rs:; *Chiwianie* przywieźli 172,000 kożuchów baranich. Przez granicę rossyjską w Orenburgu, przybyła z *Bukarji*, karawana, złożona z 3000 wielbłądów.

Z Odessy. — Podług doniesień z *Redut-Kale*, Namiestnik Kaukazki i Jenerał-Gubernator Noworosyjski i Bessarabski, Xię *Woroncow*, przybył tamże d. 4 z. m. na fregacie parowej *Bessarabja*, objechawszy brzeg wschodni morza Czarnego, od *Tamani*.

Anglja.— 9go b. m. obchodzono w *Windsorze* 9tą rocznicę urodzin Xcia *Walji;* przed południem odprawiono paradę, a wieczorem danym był bankiet u dworu. — Tegoż dnia odbyła się w *Londynie* uroczysta installacja Lorda Mayora Sir *Duke;* pogoda sprzyjała, przeto liczne tłumy ludu napełniały ulice. Orszak ruszył z *Guildhallu* o godz: 12ej; przed bogato złoconym pojazdem galowym Lorda Mayora, który dawniej był marynarzem, niesiono duży model okrętu. — 4go b. m. w rocznicę zniweczenia (w r. 1606) zamachu *Guy Fawkes*, loża oranżystów w *Dublinie* wyprawiła fe-

styn, w czasie którego wzniesiono toast jeden za zdrowie Królowej *Wiktorji*, drugi za zdrowie Króla *Hanowerskiego*.— Ludwik *Blanc* zbija w dzienniku *Czas* zarzuty, jakoby rząd tymczasowy francuzki strwonił ogromne summy, celem doświadczenia jego teorji.—Trygonometryczny plan *Londynu* i okolic, jest skończony; plan ten obejmuje okręg 26 mil ang:.— Mimo czujności eskadry ang:, handel niewolnikami przy zachodnich brzegach *Afryki* trwa nieprzerwanie; w przeciągu 2ch miesięcy zabrano 8 statków prowadzących ten handel. — Bogata Panna *Burdett-Cutts* wypłaciła ofiarowaną przez nią summę na wybudowanie Kościoła w *Westminster*; budowa jest skończoną, i poświęconą będzie na początku przyszłego roku; ten Kościół może zmieścić 2000 do 3000 osób. Szkoła przy tej Świątyni fundowana także kosztem Panny *Burdett-Cutts*, jest już otwartą.

Austrja. — Z raportu Feldmarszałka Porucznika Barona *Jellachich*, złożonego główno-dowodzącemu Xięciu *Windischgraetz*, z *Kwatery głównej Rothneusiedel, pod d. 1go Listop: 1848*, okazuje się, że 29go z. m. *Węgry* z całą swoją siłą posunęli się naprzód, aby rokoszanom w Wiedniu nieść pomoc, i przeszkodzić opasaniu miasta. Nieprzyjaciel energicznie atakował *Schwechat*, *Rannersdorff*, *Mannswerth* i *Kaiser-Ebersdorff*; *Mannswerth* został przez niego podpalony. Gdy zaś do godziny 2giej po południu z przyczyny zaszłych trudności, okolenie nieprzyjacielskiego lewego skrzydła przez jazdę Cesarską nie nastąpiło, Szef sztabu głównego Jenerał *Zeisberg* wznawiając przy *Schwechat* kroki zaczepne, posunął się naprzód z pułkiem kirysierów *Wallmoden*, 2ma batalјonami piechoty *Khevenhüller*, oraz baterjami 12toi 6cio-funtową. Baterje te umieścił tak korzystnie na wzgórzu z prawej strony *Schwechat*, iż po żywem strzelaniu ledwo 10 minutowem, artylerja nieprzyjacielskiego środka, zmuszoną była do milczenia i odwrotu. Potem z pomienionemi oddziałami szybko postąpił naprzód. Jenerał *Kempen* posunął się także żywo z skrzydłem lewem, a Xżę *Lichtenstein* jednocześnie ruszył z całą jazdą. Noc tylko ocaliła nieprzyjaciela od klęski zupełnej. 30go z. m. zdemontowano Węgrom kilka armat; stratę ich w zabitych rachować można na kilkaset ludzi. W niewolę zabrano 4ch Oficerów i 50 żołnierzy. Strata wojsk Cesarskich dochodzić może do 40 lub 50 ludzi. Ranionych zostało 5ciu Oficerów, między niemi waleczny Rotmistrz Karol *Voss* z pułku kirysjerów *Auersperga*, któremu kula armatnia roztrzaskała nogę. Pod Majorem *Rodin* z kirysjerów *Hardegga*, ubito konia. Żołnierz *John* z tegoż pułku poległ piękną śmiercią bohaterską, kula armatnia przebiwszy głowę jego wierzchowca, przeszyła kiras, i pierś żołnierza.

Francja. — Posiedzenia Zgromadzenia Narodowego 11go b. m., były mało-ważne; przy każdem głosowaniu musiano zwoływać Deputowanych z sal ubocznych; znaczna liczba reprezentantów otrzymała urlopy.— Niektóre towarzystwa polityczne oświadczyły się za obraniem Pana *Raspail* Prezesem Rzeczypospolitej. Marszałek *Bugeaud* (Biużo) w liście ogłoszonym w gazetach, zrzeka się kandydatury do prezesostwa.— P. *Bethmont* nie przyjął ofiarowanej mu posady Prezesa paryzkiego sądu apeliacyjnego.— Wydział wyznań ma być odłączony od wydziału oświecenia, i zamieniony na oddzielne ministerstwo, które poruczone będzie Panu *Perrée* właścicielowi dziennika *Wiek* (Siècle).— Hrabia *Leon* syn naturalny *Napoleona* utrzymuje, że Cesarz zostawił testament jego dotyczący osoby, w ręku Jenerała *Montholon*; Hr: *Leon* żąda zatem w pismach publ:, aby *Montholon* i Ludwik *Bonaparte*, urzędownie doręczyli mu testament rzeczony.— *Dziennik Sporów* zbija wieść, jakoby Hiszpanja zamierzyła sprzedać wyspę *Kubę*.— Monitor wieczorny zapowiada już blizkie rozstrzygnienie sporów sycylijskich.— 11go bieżą: miesiąca miał być ogłoszony manifest Pana *Ledru-Rollin*; Ludwik *Bonaparte* ogłosi swój manifest za kilka tygodni; spodziewanym jest także manifest Pana *Lamartine*.— Dowódzcy dywizji otrzymali polecenie od Ministra wojny, aby nie pozwalali wojskowym niższych stopni pośredniczyć w zbieraniu podatków. — *Abdel-Kader* 9go b. m. miał odpłynąć z orszakiem 47 ludzi z *Bordo* do *Nantes*.

Grecja. — Prezes Rady *Kondurriotis*, Minister spraw wewn: *Rufos*, i Minister wojny Jenerał *Rhodios*, 26go z. m. podali się do dymisji. Tylko M. skarbu *Tatzi-Maghinas*, M. wyznań i oświecenia Jenerał *Mauromichalis*, M. sprawiedli: *Rhallis*, i M. spraw zagr: *Kolokotronis*, zostali w urzędowaniu. Nowym Prezesem Rady ma być mianowany Kontr-Admirał *Kanaris*; M. spraw wewn: Senator Anastasios *Londos*; Jenerał *Mauromichalis* tymczasowo obejmuje Ministerstwo wojny.

Niemcy. — Xżna *Modeny* z domu Xżniczka *Bawarska*, 19go z. m. w *Botzen* szczęśliwie powiła Xiężniczkę. — Zgromadzenie Narodowe w *Frankforcie n. M.* przeniesie się na niejaki czas z Kościoła Sgo Pawła do Kościoła reformowanego, ponieważ w pierwszym lokalu potrzeba uskutecznić zmiany, celem ulepszenia systematu ogrzewania w ciągu zimy.— Deputowany Wrocławski przy Frankforckiem Zgromadzeniu Narodowem Pan Arnold *Ruge*, z przyczyny niepowrócenia na czas oznaczony do Zgromadzenia, utracił atrybucje Deputowanego.

Szwajcarja. — Vorort postanowił bezzwłoczne wydalenie wychodzców włoskich wgłąb *Szwajcarji*, z Kantonów *Tessyn* i *Gryzonów*.

Włochy. — Rozporządzeniem W. Xięcia *Toskanji* z dnia 3go b. m., obecne posiedzenie Senatu, jest zamknięte; izba Deputowanych rozwiązaną, a wybory do

nowej izby Deputowanych, wyznaczone są na 20ty b. m.

Rozmaitości.— W *Tocqueville* (w Anglji), umarła stara 78-letnia Panna, która posiadając znaczny majątek, a żyjąc bardzo oszczędnie, wydatki jedynie czyniła na kupno bielizny. Po jej śmierci, znaleziono 14 szaf pełnych bielizny, a w nich 500 par pończoch, 600 koszul, 100 tuzinów serwet, 120 tuzinów prześcieradeł, 2400 sztuk chustek od nosa, a nieobliczoną ilość czepków, czepeczków, kołnierzyków etc.; w końcu płótna w sztukach dostateczną ilość, na zbytkowe nawet oporządzenie 500 osób.— Z wyspy *Madeiry* dowożą teraz do Anglji, pewien gatunek kartofli, smaku nadzwyczaj słodkiego.— Po kilkoletniem troszczeniu się o los męża, który odpłynął w daleką podróż morską, pozostała żona w *Londynie*, odebrała w tych dniach list bez oznaczenia daty i miejsca, ten tylko lakoniczny obejmujący frazes: »Kochana żono! jestem tutaj, ale odpłynąć nie mogę dla nieprzyjaznych wiatrów." Biedna żona i potym liście nie wie gdzie jej mąż obraca się.— Pewien pijak zachorował; gdy wezwano do niego doktora, tenże zbadawszy chorego, oznajmił, że ma wodną puchlinę. »A to rzecz szczególna, zawołał chory, wodna puchlina! to być nie może, bo przecież ja nigdy wody nie piłem!"— Na drzwiach składu octu taki był napis: »Tu jest ocet *zły*."

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Behrends Ernest Oby: z Lubelskiego; Brien de Lassy Julja Oby: z Grodna; Błeszyński Ant: Oby: z Pajęczna; Dobiecki Mat: Ob: z Lisowic; Dembowski Tytus Oby: z Nacpolska; Guillome Rosette Ob: z Hamburga; Grąbczewski Adam Oby: z Dubowa; Grabowski Bron: Oby: z Strzałkowa; Kosiński Ant: Oby: z Częstochowy; Kozłowski Felicjan Oby: z Czaplinka; Lewiński Mich: Rzecz: Rad: Stanu z Dobrosiel; Majeranowski Jan Oby: z Popielczyna; Osiecki Gustaw Ob: z Stawina; Paschalis Sew: Oby: z Łaźniewa; Paschalis Fr: Ob: z Zielonki; Potulicki Stan: Hr. z Siedlec; Słomczewski Fabjan Ob: z Kiełbowa; Szankowski Ant: Ob: z Dąbrowy; Sawicki Juljan Ob: z Kielc; Stadnicki Jul: Hr. z Osmolic; Wojniłowicz Paw: Ob: z Kłodawy. (G.P.)

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 2. Wczoraj w południe 1.
TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro.....